

BIJLAGE 1:
ZEN-ERFGOED MET AANDUIDING OP KAART

Het onderzoek in het kader van het beheersplan van de dorpskern van Gorsleeuw leert dat volgend erfgoed binnen de beschermde zone bijzonder is en in aanmerking kan komen voor een erkenning als erfgoed Zonder Economisch nut:

Voor volgend erfgoed wordt een erkenning als ZEN-erfgoed aangevraagd:

1. Bakhuis, Hoogstraat zonder nummer
2. Lindenrij, Martinusstraat zonder nummer
3. Dorpspomp, Martinusstraat zonder nummer
4. Het funerair erfgoed van bovenlokale, lokale en ondersteunende waarde op het kerkhof rond de Sint-Martinuskerk, Hoogstraat zonder nummer
5. Witte paardenkastanje, Martinusstraat 34
6. Solitaire notenboom, Mellenstraat 45
7. Beuk als laatste restant van de kasteeldreef, Mellenstraat zonder nummer

1. Bakhuis, Hoogstraat zonder nummer

Erfgoedwaarde

Weinig voorkomend en typologisch interessant bakhuis met dubbele bakoven, rond 1800 opgetrokken en opgevat als een diephuisje onder leien zadeldak met gekalkte gevels, gepekte plint en een fraaie (hergebruikte?) Lodewijk XV-deur. Representatieve en door zijn gave staat van bewaring, authentieke getuige van functionele architectuur die een ensemble vormt met het kasteel, de kasteelhoeve en de rijschool en het dorpsleven in Gorsleeuw omstreeks 1800 illustreert.

Economisch nut

De bakoven (43,24 m²) heeft geen economisch nut en wordt niet ingezet voor economische doeleinden.

Beheer

Het metselwerk van de gevels vertoont sporen van (opstijgend) vocht. Waar nodig moet het metselwerk hersteld, de voegen opnieuw opgevoegd met een kalkrijke specie en de kalleilaag vernieuwd.

2. Lindenrij, Martinusstraat zonder nummer

Erfgoedwaarde

Fraaie en beeldbepalende bomenrij van gewone linde - *tilia* - die het gekasseide dorpsplein afschermt van de Sint-Martinuskerk en het oostelijke deel van het kerkhof. Typisch 19de-eeuwse pleinomzorging die het dorpsgezicht een authentiek karakter verleent en de artistieke waarde van het beschermde ensemble ondersteunt. De lindenrij telt een aantal oude exemplaren met - van zuid naar noord - stamomtrek¹ 300 cm, 294 cm, 169 cm en 233 cm.

Economisch nut

De lindenrij heeft geen economisch nut.

Beheer

Jaarlijkse controle en een jaarlijkse snoeibeurt in functie van vormbehoud en goede conditie zijn noodzakelijk.

¹ Gemeten op een hoogte van 120 cm.

3. Dorpspomp, Martinusstraat zonder nummer

Erfgoedwaarde

Gaaf bewaarde, gietijzeren dorpspomp in neogotische stijl die door haar ligging midden op het dorpsplein niet alleen een beeldbepalende maar ook een belangrijke contextuele en sociaal-culturele waarde heeft, met name als historische ontmoetingsplek voor dorpsgenoten. Door de goede staat van bewaring en de behouden historische omgeving, heeft de pomp bovendien een hoge graad van authenticiteit en versterkt ze de ensemblewaarde van het beschermde dorpsgezicht.

Economisch nut

De pomp heeft geen economisch nut.

Beheer

De pomp wordt goed onderhouden en is algemeen in goede staat. Behoudens een calamiteit zullen werken zich beperken tot regelmatig en deskundig onderhoud.

4. Kerkhof rond de Sint-Martinuskerk, Hoogstraat zonder nummer

Erfgoedwaarde

De graftekens op het kerkhof geven een mooi beeld van het funeraire erfgoed doorheen de eeuwen. Het algemeen beeld wordt gekenmerkt door Maaskalkstenen graftekens, veelal stèles, met opvallend veel kruisen die zowel als bekroning van een stèle als alleenstaand kruis zijn uitgewerkt. Het oudste grafteken op het kerkhof is het grafkruis van Maere Timmermans dat dateert van 1631 en samen met enkele in de zuidelijke kerkhofmuur ingemetselde en een dozijn andere - veelal verplaatste - hardstenen grafkruisen het 17de-eeuwse funeraire erfgoed vertegenwoordigt. Ze zijn meestal sober met gepunte kruisuiteinden maar soms ook gedecoreerd met een gekruisigde Christus in reliëf, hart of gelobde kruisuiteinden. Uit de 18de eeuw stamt maar één grafteken - een fragment van een grafkruis - en ook 19de-eeuwse grafstenen zijn schaars. Het oudste graf met grafsteen stamt uit die periode: dat van Petrus Briers uit 1878. Het kerkhof telt ook enkele grafbedjes - de meest bescheiden grafvorm - waarvan datering onmogelijk is omdat ze zelfs geen identificatie hebben.

In wijzerzin - de grafkruisen van Maere Timmermans (1631) en Gilis Smeets (1677), het graf van Petrus Briers (1878) en vier grafbedjes (s.d.).

Op het kerkhof staan ook een aantal opmerkelijke en beeldbepalende graftekens, zoals het grafmonument van baron de Woelmont en zijn echtgenote (1851), het familiegraf Capitaine (1883), het grafteken van gemeenteraadslid Jan Lievezoens (1907), het oorlogsgedenkteken voor de slachtoffers van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog en het art-deco getinte dubbelgraf Wilmots-Valkenburg (1927), vervaardigd door steenkapper Warzée uit Tongeren en bronsgieter Sylvain Norga die ook andere graftekens op het kerkhof vervaardigden.

Gors-Opleeuw, kerkhof met - in wijzerzin - het grafmonument de Woelmont (1851), familiegraf Capitaine (1883), graf Lievezoens (1907), het oorlogsgedenkteken (1918) en dubbelgraf Wilmots-Valkenburg (1927)

Het kerkhof is bij uitstek een plaats die de heerlijke geschiedenis en het dorpsleven doorheen de eeuwen weerspiegelt: heren, notabelen, priesters en dorpelingen liggen er zij aan zij begraven en getuigen van de geschiedenis van het dorp en haar bewoners. Omwille van die stratigrafie, de vormgeving, het materiaalgebruik, de grafgiften en/of applicaties worden de graftekens van bovenlokale, lokale en ondersteunende waarde beschouwd als funerair erfgoed. Ze versterken de historische waarde van de kerksite en het beschermd dorpsgezicht. Volgende graftekens werden als waardevol geëvalueerd:

Blok	Grafnr.	Naam	Datering	Bijzonderheden	Waardering
1-	A 2	Volders Isidore	1940	oorlogsslachtoffer	bovenlokaal
1-	A 8	Gerrits Elise	1950	oudstrijders - herinneringsbo	bovenlokaal
		Renaers Joseph	1967		bovenlokaal
		Jamart Gerard	2007		bovenlokaal
		Renaers Edgard	2013		bovenlokaal
		Renaers Yvonne	2003		bovenlokaal
		Vanschoenwinkel Julie	2020		bovenlokaal
1-	A 10	Rasiers Adrien	1940	oorlogsslachtoffer	bovenlokaal
1-	A 11	Renaers Guillaume-Joseph	1914	oorlogsslachtoffer	bovenlokaal
1-	A 12	Grommen Michel-Pierre	1917	oorlogsslachtoffer	bovenlokaal
1-	A 13	Smets Jan-Thomas	1918	oorlogsslachtoffer	bovenlokaal
2 -	A z.nr.	Georges Vandeborn	1688	hardstenen grafkruis	bovenlokaal
		Gertrudis Briers	1688		bovenlokaal
		Hubertus Gielen	1663	hardstenen grafkruis	bovenlokaal
		Aleidis Heers	1662		bovenlokaal
		onleesbaar	1880 (?)	priestergraf - kelk	bovenlokaal
4 -	A 47	s.n.		17de-eeuws hardstenen graf	bovenlokaal
4 -	A 51	Guffens Petrus	1695	17de-eeuws hardstenen graf	bovenlokaal
4 -	A 61	de Woelmont Ludovicus	1856	monumentaal grafmonument	bovenlokaal
		de Ribeaucourt Josephina	1851		bovenlokaal
4 -	A 65	Vandeborn Godefrid		17de-eeuws hardstenen kruis	bovenlokaal
4 -	A75bis	Hamonts Mechteld	1660	17de-eeuws hardstenen graf	bovenlokaal
4 -	A 76	Cuypers Ida	1631	17de-eeuws hardstenen graf	bovenlokaal
4 -	A 77	onleesbaar		hardstenen grafkruis, allicht	bovenlokaal
4 -	A 79	Timmermans Maere	1631	17de-eeuws hardstenen graf	bovenlokaal
4 -	A 80	onleesbaar		hardstenen grafkruis, allicht	bovenlokaal
4 -	A 81	Elisabeth		hardstenen grafkruis, allicht	bovenlokaal
4 -	A 82	Timmermans Liben	1676	17de-eeuws hardstenen graf	bovenlokaal
4 -	A 83	Smeets Gillis	1677	17de-eeuws hardstenen graf	bovenlokaal
4 -	A 92	onleesbaar	1681	17de-eeuws hardstenen graf	bovenlokaal
1-	A 19	Lievesoens Jan	1907	oud-schepen, hardstenen kruis	lokaal
		Thysen Maria	1909		lokaal
1-	A 21	Briers Petrus	1878	hardstenen grafkruis op stèle	lokaal
		Lievesoens Catharina	1909		lokaal
1-	A 28	Smets Livinus	1919	hardstenen stèle met grafkruis	lokaal
		Molenaers Maria	1956		lokaal
1-	A 35	Cuvelier Bartholomé	1892	hardstenen kruis op sokkel	lokaal
		Cuvelier Joseph	1901		lokaal
		Cuvelier Louis	1889		lokaal
		Husquin Hubertine	1903		lokaal
1-	A 72	Pulinx Maria	1911	hardstenen kruis op dito tom	lokaal
		Pulinx Lambertus	1922		lokaal
		Lievesoens Jozef	1930		lokaal
		Lievesoens Maria-Joanna	1948		lokaal
		Kersten Jozef	1979		lokaal
		Lievesoens Mariette	1983		lokaal
2 -	A 7	Princen J.-M.	1924	priestergraf, kelk & hosie, pe	lokaal

Blok	Grafnr.	Naam	Datering	Bijzonderheden	Waardering
		Peeters P.-J.	1926		lokaal
2 -	A 8	Coenegracht Lambert		bronzen kruis	lokaal
		Guffens Maria-Justina	1974		lokaal
3 -	A 2	Maes Jean	1922	stèle met hardstenen kruis	lokaal
3 -	A 7	Vanhex Maria	1933	stèle met hardstenen kruis er	lokaal
3 -	A 10	Guffens Arnold	1951	stèle met hardstenen kruis, e	lokaal
		Digneffe Maria	1952		lokaal
		Guffens Hubert	1938		lokaal
3 -	A 12	Cartenstart Chretien	1947	emailfoto, bronzen reliëf met	lokaal
		Cartenstart Jozef	1947		lokaal
		Groffils Mathilde	1964		lokaal
		Cartenstart Caroline	1953		lokaal
3 -	A 13	Rubens Thomas	1878	hardstenen grafkruis op sokk	lokaal
		Lemmens Helena	1895		lokaal
		Rubens Aldegonde	1893		lokaal
3 -	A 14	Groffils Christiaan	1928	hardstenen kruis op stèle me	lokaal
		Rubens Josephine	1909		lokaal
3 -	A 17	Wilmots Leonard	1927	bronzen halfreliëfs nov. S. Nc	lokaal
		Valkenborg Maria	1930		lokaal
		Wilmots Arnold	1960		lokaal
		Wilmots Leopold	1938		lokaal
		Valkenborg Louis	1952		lokaal
3 -	A 18	s.n.	s.d.	grafbedje	lokaal
3 -	A 19	s.n.	s.d.	grafbedje	lokaal
3 -	A 20	s.n.	s.d.	grafbedje	lokaal
3 -	A 32	Pleumeekers Christiaan	1925	stèle met hardstenen grafkru	lokaal
		Peusens Elisabeth	1939		lokaal
		Pleumeekers Guillaume	1926		lokaal
		Pleumeekers Christiaan	1926		lokaal
3 -	A 35	Kersten Jean	1948	bronzen Christusmedaillon, t	lokaal
		Barée Catharina	1961		lokaal
		Kersten Louis	1956		lokaal
3 -	A z.m.			hardstenen grafkruis met por	lokaal
4 -	A 3	Henkaerts Henri	1909	hardstenen grafkruis op sokk	lokaal
		Warnants Catharina	1920		lokaal
		Henkaerts Louisa	1918		lokaal
		Henckaerts August	1905		lokaal
		Henckaerts Frans	1943		lokaal
		Grommen Julienne	1965		lokaal
		Jaspers Henri	1991		lokaal
		Wagemans Henriette	1997		lokaal
4 -	A 12	Vandenborn Egidius	1923	bronzen gekruisigde Christus	lokaal
		Vandermeer L.	1954		lokaal
		Wagemans Jozef	1956		lokaal
		Vandenborn Antoinette	1972		lokaal
		Vandeborn Silvie	1960		lokaal

Blok	Grafnr.	Naam	Datering	Bijzonderheden	Waardering
4 -	A 14	Renard Emilie	1880	grafperk met hardstenen kruis	lokaal
		Capitaine Joseph-Renier	1887		lokaal
		Capitaine ???	1874		lokaal
		Scroncx Catherine	1877		lokaal
		Capitaine	1837		lokaal
		Timmermans	1811		lokaal
4 -	A 26	Vandenborn Thomas	1903	hardstenen grafkruis op sokk	lokaal
		Copis Josephine	1923		lokaal
		Brabants Camille	1884		lokaal
		Brabants Clément	1885		lokaal
		Brabants Amelie	1908		lokaal
4 -	A 28	Knapen Hubert	1933	monumentale stèle met bron	lokaal
		Maes Aldegonde	1935		lokaal
		Knapen Edmond	1952		lokaal
		Knapen Henri	1958		lokaal
		Knapen Hubert	1982		lokaal
		Croes Irma	1995		lokaal
4 -	A 37	Raskin Martinus	1921	hardstenen grafkruis op sokk	lokaal
		Diricks Marie-Agnes	1927		lokaal
4 -	A 39	Daenen Maria-Oda	1897	hardstenen sokkel met gebrc	lokaal
		Diriks Jan	1900		lokaal
		Diriks Josephina	1901		lokaal
4 -	A 44	Princen Nicolaas	1908	hoge stèle met bronsapplica	lokaal
		Princen Joris	1902		lokaal
		Princen Joannes	1933		lokaal
		Princen Bertha	1944		lokaal
		Princen Louis	1950		lokaal
		Nartus Theresia	1953		lokaal
4 -	A 63	Lenaerts Louis	1941	stèle met bekronend kruis, er	lokaal
		Briers Jeanne	2000		lokaal
4 -	A 86	S.n.	s.d.	grafbedje	lokaal
4 -	A 93	de Beaufort Baudouin	1960	groot familiegrafperk met so	lokaal
		de Tornaco Helena	1956		lokaal
		de Beaufort Sidonie-Julienne	1966		lokaal
		de Beaufort Clara	2002		lokaal
		de Beaufort Adrien	1985		lokaal
		Van der Burch Béatrice	2009		lokaal
		de Beaufort Chantal	1971		lokaal
1-	A 1	Baldewijns François	1949		ondersteunend
1-	A 9	Rubens Jean	1976	bronzen Christusmedaillon	ondersteunend
		Billen Jeanne	1999		ondersteunend
1-	A 23	Willems Johanna	1954	houten grafkruis - exemplaris	ondersteunend
1-	A 24	Willems Herman	1957	houten grafkruis - exemplaris	ondersteunend
1-	A 30	Horten Justina	1971	gestruikelde Christus en chût	ondersteunend
		Smets Willem	1973		ondersteunend
1-	A 31	Awouters David	1976	kindergraf met bronzen engc	ondersteunend

Blok	Grafnr.	Naam	Datering	Bijzonderheden	Waardering
1-	A 32	Groven Jean	s.d.	porceleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Moens	s.d.		ondersteunend
		Groven TrINETTE	1967		ondersteunend
1-	A 36	Renaers Gustaaf	1944		ondersteunend
		Lambrechts Maria	1975		ondersteunend
1-	A 38	Digneffe Maria	1949	emailfoto's	ondersteunend
		Guffens Louise	1951		ondersteunend
		Lux Jozef	1987		ondersteunend
		Digneffe Victor	1961		ondersteunend
		Digneffe Justin	1966		ondersteunend
1-	A 49	Digneffe Louis	1965	terrazzo-graf, emailfoto's	ondersteunend
		Smets Maria	1965		ondersteunend
		Digneffe Joseph	2015		ondersteunend
1-	A 50	Zonnestand Idaline	1973	kindergraf	ondersteunend
1-	A 55	Smets Catharina	1935	porseleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Vranken Hubert	1952		ondersteunend
1-	A 59	Ketelslegers Félicien	1928	porceleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Grosemans Julia	1941		ondersteunend
		Ketelslegers Jozef	1968		ondersteunend
1-	A 60	Renaers Ida	1917	porceleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Horten Marie	1923		ondersteunend
		Horten Lucia	1947		ondersteunend
		Horten Wilhelmus	1950		ondersteunend
3 -	A 8	Rubens Theodoor	1938		ondersteunend
		Vandendwye Jeanne	1941		ondersteunend
		Rubens Maria	1920		ondersteunend
3 -	A 21	Cloosen Hubert	1945		ondersteunend
		Cloosen Henri-Lambert	1974		ondersteunend
		Roebben Antoinetta	1966		ondersteunend
3 -	A 23	Daenen Maria	1961	emailfoto, bronzen kransen, l	ondersteunend
		Vrancken Hendrik	1974		ondersteunend
3 -	A 24	Vocht Hendrik-Toussaint	1949	porseleinen Christusmedaillc	ondersteunend
3 -	A 25	Vanormelingen Joanna	1936	emailfoto, porseleinen Christ	ondersteunend
3 -	A 27	Maes Louis-Gerard	1986	bronzen Christusmedaillon, k	ondersteunend
		Vranken Joanna-Maria-Elisa			ondersteunend
3 -	A 28	Devenster Jozef	1952	porceleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Timmermans Marie	1981		ondersteunend
3 -	A 29	Lenaers	1936 (?)		ondersteunend
3 -	A 31	Thysen Jean	1950		ondersteunend
		Boelen Elisabeth	1955		ondersteunend
3 -	A 33	Bierwaerts Julien	1957	porseleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Dieu Gerardine	1958		ondersteunend
3 -	A 34	Franck Hortense	1961		ondersteunend
4 -	A 1	Lambrechts Petrus	1956		ondersteunend
		Vandenborne Joanna	1929		ondersteunend
4 -	A 5	Gottin Jean	1948		ondersteunend
		Vandersmissen Anna-Cath.	1931		ondersteunend

Blok	Grafnr.	Naam	Datering	Bijzonderheden	Waardering
4 -	A 16	Reweghs	1945	emailfoto, bronzen gekruisig ondersteunend	
4 -	A 21	Vanormelingen Pieter	1934	sporen van porseleinen Chris	ondersteunend
		Vandeborne Catharina	1914		ondersteunend
4 -	A 22	Droogmans Margaretha	1954	porseleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Raets Frans	1952		ondersteunend
4 -	A 29	Ghijssens Louis	1951	porseleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Cuyx Irma	1978		ondersteunend
4 -	A 33	Groffils Theophile-Robert	1968		ondersteunend
		Velckeniers Maria-Catharina	1925		ondersteunend
4 -	A 36	Thijs Jean	1958	gebroken stèle, beschadigd	ondersteunend
4 -	A 40	Diricks Juliaan	1945	porseleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Diricks Finne	1983		ondersteunend
4 -	A 46	Boelen Charles	1960	monumentale hardstenen to	ondersteunend
		Keppenne Lambertine	1972		ondersteunend
		Kersten Sylvain	1999		ondersteunend
		Boelen Elza	2016		ondersteunend
4 -	A 53	Keppenne Jean-Lambert	1927	hardstenen grafkruis op tom	ondersteunend
		Orban Marie-E.-P.	1927		ondersteunend
4 -	A 58	Vanhees Maria	1956	houten herinneringskruis	ondersteunend
4 -	A 62	Briers Lambert	1964	porseleinen Christusmedaillc	ondersteunend
		Goffin Josephina	1979		ondersteunend
4 -	A 87	Weerts Josephine	1960	reliëf gekruisigde Christus	ondersteunend
4 -	A 88	Weerts Jozef	1953		ondersteunend
		Geradon Marie	1981		ondersteunend
4 -	A 89	Parthoens Leonie	1966	porseleinen christusmedaillc	ondersteunend
		Groven Robert	1975		ondersteunend
4 -	A 90	Gerrits Jozef	1971	emailfoto, porseleinen Christ	ondersteunend
		Souvereyns Maria	1974		ondersteunend

Economisch nut:

Het funerair erfgoed op het kerkhof heeft geen economische waarde.

Beheer:

De als waardevol aangeduide grafstenen en het houtig erfgoed op het kerkhof zijn in goede staat. Jaarlijks nazicht, regulier onderhoud en desgevallend kleine herstellingen van de graftekens volstaan om het funerair erfgoed in goede staat te behouden. Om de erfgoedwaarde van de kerk, het kerkhof en de dorpskern te versterken, is het aangewezen het kerkhof te vergroenen.

5. Witte paardenkastanje, Martinusstraat 34

Erfgoedwaarde

In de pastorietaan vlakbij de toegangspoort aan het dorpsplein, staat een monumentale wilde kastanje (stamomtrek 315 cm²) die door zijn beeldbepalend karakter en leeftijd de historische en artistieke waarde van de pastorietaan ondersteunt, maar door het overhangend groen tevens ook de erfgoedwaarde van het dorpsplein.

Economisch nut

De kastanje heeft geen economische waarde.

Beheer

Jaarlijkse controle en een jaarlijkse snoeibeurt in functie van vormbehoud en goede conditie zijn noodzakelijk.

² Gemeten op een hoogte van 120 cm.

6. Solitaire notenboom, Mellenstraat 45

Erfgoedwaarde

In tuin achter de woning Mellenstraat 45 staat een monumentale, solitaire notenboom. Het is allicht de enige getuige van de boomgaard die al op historische kaarten figureert en ook als dusdanig genoteerd staat in de aanwijzende tabel van het primitief kadaster uit 1809. Daarnaast ondersteunt de boom door zijn beeldbepalend karakter en leeftijd de historische en artistieke waarde van het dorpsgezicht dat mede omwille van zijn landelijke omgeving beschermd werd.

Economisch nut

De boom heeft geen economische waarde.

Beheer

Jaarlijkse controle en een jaarlijkse snoeibeurt in functie van vormbehoud en goede conditie zijn noodzakelijk.

7. Beuk, Mellenstraat zonder nummer

Erfgoedwaarde

In de Mellenstraat, tegenover de oostelijke toegangspoort van het kasteel van Gorsleeuw staat een beuk vlakbij de straat. Hij markeert het begin van de historische dreef die vermoedelijk aan het begin van de 19de eeuw werd aangelegd en de Tongersesteenweg verbond met het kasteel. De beuk is de enige getuige van de kasteeldreef en heeft als dusdanig een belangrijke historische en documentaire waarde.

Economisch nut

De boom heeft geen economische waarde.

Beheer

Jaarlijkse controle en een jaarlijkse snoeibeurt in functie van vormbehoud en goede conditie zijn noodzakelijk.

BIJLAGE 2:

LIJST VAN WERKEN AAN BOMEN EN STRUIKEN WAARVOOR TOELATING NODIG IS

Voor de uitvoering van volgende werken aan bomen, hagen en struiken, opgenomen als erfgoedkenmerk in hoofdstuk 2 van dit beheersplan en/of als ZEN-erfgoed erkend (zie bijlage 1), moet voorafgaand toelating gevraagd worden volgens de geldende regelgeving:

- Vellen van bomen, hagen en struiken¹;
- Wijziging van de groeiplaats van bomen, hagen en struiken²;
- Wijziging van de groeivorm van bomen, hagen en struiken³.

De beheersmaatregelen voor de bomen, hagen en struiken zijn terug te vinden in hoofdstuk 6 van het beheersplan.

¹ Onroerenderfgoedbesluit, art. 6.2.4., 5° d) en art. 6.2.5., 4° d)

² Idem.

³ Idem.

BIJLAGE 3:
BESCHERMINGSBESLUITEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING VAN MONUMENTEN,
STADS- EN DORPSGEZICHTEN.

DE GEMEENSCHAPS MINISTER VAN CULTUUR,

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud
van monumenten en landschappen ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming
van monumenten, stads- en dorpsgezichten ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot
hervorming der instellingen, inzonderheid op artikel 4, 4° ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van
11 december 1985 tot bepaling van de bevoegdheden van de
leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van
12 december 1985 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden
aan de leden van de Vlaamse Executieve ;

Gelet op het ministerieel besluit van 3 juli 1985
houdende vastelling van de ontwerprijst van voor bescherming
vatbare monumenten en stads- en dorpsgezichten ;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor
Monumenten en Landschappen van 10 april 1986,

BESLUIT :

Artikel 1.-Worden beschermd als monument, overeenkomstig de
bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, om reden van
de historische, artistieke en architectuurhistorische waarde :

-de toren van de Sint-Martinuskerk, gelegen Borgloon (Gors-
Opleeuw), bekend ten kadaster : Borgloon (Gors-Opleeuw),
Sectie A, 2e blad, perceelnummer : 536 A (deel), eigendom van
de Kerkfabriek Sint-Martinus p.a. de Heer Willems August
(voorzitter van de Kerkfabriek), Belle-Vue te 3853 Borgloon
(Gors-Opleeuw).

./..

- het kasteel, gelegen Hoogstraat, te Borgloon (Gors-Opleeuw), bekend ten kadaster : Borgloon (Gors-Opleeuw), Sectie A, 2e blad, perceelnummer : 437 C en eigendom van de Heer Boersma Johannes, Auke, Maria en Mevrouw Plikaer Anneken, Sophia, Hoogstraat 35 te 3853 Borgloon (Gors-Opleeuw).
- de kasteelhoeve, gelegen Hoogstraat, te Borgloon (Gors-Opleeuw), bekend ten kadaster : Borgloon (Gors-Opleeuw), Sectie A, 2e blad, perceelnummer : 429 C en eigendom van de heer Wilmots Martin, Leon, Joseph en Mevrouw Schroë Jeanne, Clemence, Pierre, Margueritte, Hoogstraat 33 te 3853 Borgloon (Gors-Opleeuw).
- het bij het hoevecomplex horende bakhuis, gelegen Hoogstraat te Borgloon (Gors-Opleeuw), bekend ten kadaster : Borgloon (Gors-Opleeuw), Sectie A, 2e blad, perceelnummer : 539 en eigendom van de Heer Wilmots Martin, Leon, Joseph en Mevrouw Schroë Jeanne, Clemence, Pierre, Margueritte, Hoogstraat 33 te 3853 Borgloon (Gors-Opleeuw).
- de rijschool, gelegen Hoogstraat, te Borgloon (Gors-Opleeuw), bekend ten kadaster : Borgloon (Gors-Opleeuw), Sectie A, 2e blad, perceelnummer : 538 B en eigendom van de Heer Wilmots Martin, Leon, Joseph en Mevrouw Schroë Jeanne, Clemence, Pierre, Margueritte, Hoogstraat 33 te 3853 Borgloon (Gors-Opleeuw).
- de waterput op het dorpsplein, gelegen Borgloon (Gors-Opleeuw), bekend ten kadaster : Borgloon (Gors-Opleeuw), Sectie A, 2e blad, eigendom van de gemeente Borgloon.

Art. 2.-Wordt beschermd als dorpsgezicht, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, om reden van de historische en artistieke waarde :

-de dorpskom van Gors-Opleeuw te Borgloon.

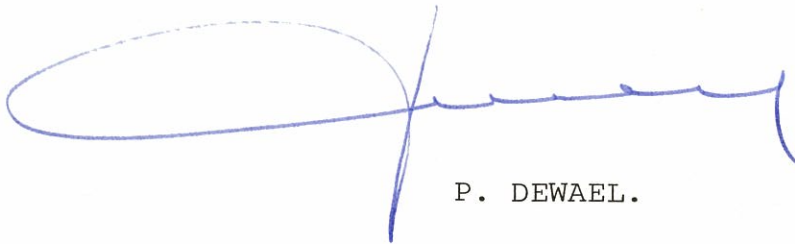
Art. 3.-Met het oog op de bescherming zijn van toepassing :

1. de algemene bestemming en de algemene voorschriften die zijn opgelegd door de bij koninklijk besluit goedgekeurde streekplannen en gewestplannen, op het ogenblik waarop de rechtsgevolgen van onderhavig besluit in werking treden ;
2. de verbodsbepalingen en beperkingen opgelegd door de vergunningen vereist krachtens artikel 44 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw ;
3. de beschikkingen van het koninklijk besluit van 6 december 1976 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van de monumenten en de stads- en dorpsgezichten.

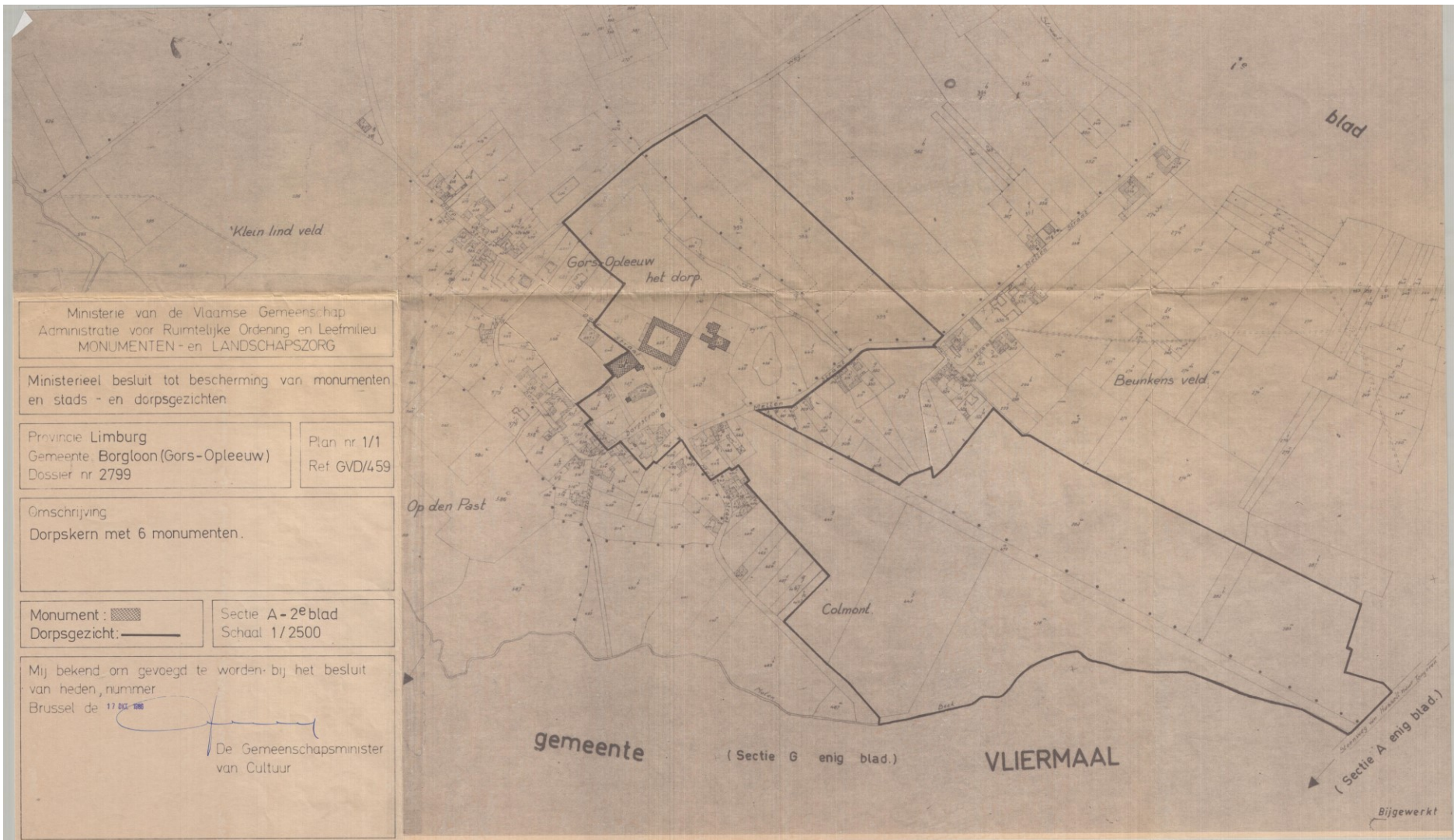
./..

Brussel, 17 oktober 1986.

De Gemeenschapsminister van Cultuur,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop on the left and a series of smaller, connected loops on the right, ending in a vertical stroke.

P. DEWAEEL.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
 Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu
 MONUMENTEN - en LANDSCHAPSZORG

Ministerieel besluit tot bescherming van monumenten
 en stads- en dorpsgezichten

Provincie Limburg
 Gemeente Borgloon (Gors-Opleeuw)
 Dossier nr 2799

Plan nr 1/1
 Ref GVD/459

Omschrijving
 Dorpskern met 6 monumenten.

Monument:
 Dorpsgezicht:

Sectie A-2^eblad
 Schaal 1/2500

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit
 van heden, nummer
 Brussel de 17 OCT 1966

De Gemeenschapsminister
 van Cultuur

gemeente

(Sectie G enig blad.)

VLIERMAAL

Bladzijde van de kaart van Borgloon
 (Sectie A enig blad.)

Bijgewerkt

1/3/04

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 29 augustus 2003;

Gelet op het ministerieel besluit van 13 januari 2003 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 08 januari 2004,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

kasteelpark Gors met inbegrip van slotgrachtrestanten en omheining, gelegen te Borgloon (Gors-Opleeuw), Hoogstraat ; Leeuwerveld ; Mellenstraat ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 4e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 393G2, 400C, 400D, 427G, 429C(DEEL), 431B, 431C(DEEL), 435A, 436A, 437C, 440F, 440G, 440H, 440L.

Wegens de historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

uitbreiding bescherming kerk tot volledig gebouw met kerkhof en ommuring, gelegen te Borgloon (Gors-Opleeuw), Hoogstraat ; Martinusstraat ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 4e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 536B, 537D.

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

kasteel Opleeuw en aanhankelijkheden, park en moestuin, gelegen te

Borgloon (Gors-Opleeuw), Mettekovenstraat 2, 3, 5;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 112G, 130G, 131C, 131D, 131E, 132/2C, 132G, 132H, 132L, 132P, 132R, 132S, 132T, 134/2D.

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

omgeving van kasteel en hoeve Opleeuw, oude kasteeldreef en afgestoten oostelijk deel van het park, gelegen te

Borgloon (Gors-Opleeuw), Konijnenstraat ; Mettekovenstraat ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 127E, 127G, 128, 137/2A, 137H, 137K, 140D, 144F, 144G, 145D, 145E, 146C, 146D, 157E.

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

kasteelhoeve en onmiddellijke omgeving, gelegen te

Borgloon (Gors-Opleeuw), Mettekovenstraat 1;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 136C, 138B.

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

kasteel Bellevue, tuin en ommuring, gelegen te

Borgloon (Gors-Opleeuw), Belle Vue ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 4e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 156A, 158C, 162D, 165C.

Wegens de historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

vierkantshoeve Oude Winning, met vakwerkpartijen en gekasseid erf, gelegen te

Borgloon (Gors-Opleeuw), Haagsmeerstraat 37;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 25D.

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

agrarische omgeving van Oude Winning, gelegen te

Borgloon (Gors-Opleeuw), Haagsmeerstraat ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 23A, 24A, 24C, 27B.

Wegens de historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

kapel Onze-Lieve-Vrouw van La Salette en omgeving, gelegen te

Borgloon (Gors-Opleeuw), Mettekovenstraat ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 157C, 157H.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde van het kasteelpark van Gorsleeuw:

Het kasteeldomein van Gorsleeuw heeft een goed geïllustreerde ontwikkelingsgeschiedenis. Het goed wordt al in 1744 door Saumery beschreven in *Les Délices du païs de Liège*; toen was het kasteel, in zijn toenmalige, vermoedelijk barokke uitzicht tot stand gekomen tussen 1647 en 1712, nog een typisch ensemble van opperhof met erekoer en daarop gefixeerd neerhof, slotgracht met eilandtuin en twee parterretuinen. Deze basis werd geleidelijk getransformeerd tot de huidige toestand. In de eerste helft van de 19de eeuw vonden beslissende transformaties plaats, in neoklassieke zin, waarbij een gedeelte van het kasteel werd aangepast, de kasteelhoeve verder van het kasteel werd verschoven en uitgerust met een moestuin, de slotgracht gedeeltelijk werd gedempt en gedeeltelijk vijver werd en de rest van het domein tot lusttuin en landschapspark evolueerde. Het is min of meer onder deze vorm dat het kasteel bewaard is gebleven.

Historische, de historische meer bepaald tuinkunsthistorische waarde van het kasteelpark van Gorsleeuw:

Ondanks zekere afkalving behield het park nog elementen die aan het vroege 19de-eeuwse (landschaps)park herinneren: in het oostelijk parkdeel een vijver die een gedeelte van de oude slotgracht – met oorspronkelijke gemetselde oevers – incorporeert, in de vijver een eiland, bereikbaar via een (door een nieuw exemplaar vervangen) brug, in het beboste noordelijk parkdeel een secundaire waterpartij, een wandelpad langsheen de noordelijke afbakening, en een ruïnevormige folly, gebouwd boven een ijskelder en op het hoogste punt van het domein gesitueerd.

Tot de oorspronkelijke 19de-eeuwse parkinfrastructuur behoort ook een ommuurde moestuin, op het zuidwestelijk deel van het terrein, in het verlengde van de vroegere kasteelboerderij en slechts toegankelijk vanaf de Hoogstraat, in het verlengde van de vroegere kasteelboerderij. In de tuin bleef een tegen de voormalige kasteelhoeve aanleunende serre bewaard.

Het domein behield ook de originele afbakening: langsheen voortuin aan de Hoog- en Mellenstraat bleef 19de-eeuws ijzeren hekwerk bewaard, de noordgrens behield afbakenende berm en baksteenmuur.

Socio-culturele waarde van het kasteelpark van Gorsleeuw:

Het domein is een sterke aanwezigheid in het dorp gebleven, centraal gepositioneerd, vanaf verschillende hoeken te benaderen en van een bijzondere esthetische kwaliteit, zeker wanneer de gave samenhang met andere dorpscomponenten als het tegenoverliggende kerksite, met aansluitend bakhuis en rijkschool in aanmerking worden genomen. De beeldbepalende waarde van het goed is dan ook uitgesproken.

Historische en architectuurhistorische waarde van schip, koor, kerkhof en kerkhofmuur van de St.-Martinuskerk:

Het schip, transept en koor van de St.-Martinuskerk zijn de respectievelijk in de late 18de- en vroege 20ste eeuw heropgetrokken onderdelen van een ouder kerkgebouw, waarvan de reeds als monument beschermde, 14de- tot 15de-eeuwse toren het oudst bewaarde deel vormt. De vernieuwde partijen zijn van essentieel belang voor de appreciatie van de

typologische en historische identiteit van het pand, zoals ook het kerkhof en de ommuring eromheen.

Het schip is een classicistische constructie, vermoedelijk uitgevoerd naar ontwerp van architect Sepeult uit Malmédy; de verbouwing van transept en koor in 1906-1907, naar ontwerp van de Tongerse architect Christiaens, geschiedde in de sfeer van de 18de-eeuwse constructie, in baksteen met in hardsteen omlijste muuropeningen. Het interieur is sober afgewerkt met pleisterwerk. De kerk is uitgemonsterd met 16de- tot 19de-eeuws meubilair en attributen.

Het kerkhof, samen met de pastorijs tuin naar aanleiding van de verbouwing van de pastorijs in de jaren '1840 omgeven door gaaf bewaard hekwerk, omvat grafmonumenten en kruisen vanaf de 16de tot de 19de eeuw.

Volkskundige en socio-culturele waarde van schip, koor, kerkhof en kerkhofmuur van de St.-Martinuskerk:

De vernieuwde partijen zijn van essentieel belang voor de appreciatie van de typologische en historische identiteit van het pand, zoals ook het kerkhof en de ommuring eromheen. Opeenvolgende bouwfasen hebben het kerksite tot een harmonisch geheel gemaakt, dat op een esthetische wijze met de dorps omgeving versmelt en er een monumentaal cachet aan geeft, zoals onder meer ook het tegenoverliggende kasteel en park.

De bewaarde grafmonumenten, waaronder deze van verschillende lokale notabelen, zoals de bewoners van de verschillende kastelen in Gorsleew en Opleeuw, dragen bij tot de ervaring van de kerk als centraal gegeven in de dorpscultuur.

Historische waarde van kasteel van Opleeuw, park en aanhankelijkheden:

Het kasteelgoed van Opleeuw is een belangrijk historisch site, voor het eerst vermeld in de late 17de eeuw, omstreeks het midden van de 18de eeuw beschreven in *Les Délices du Pays de Liège* van Saumery en grafisch weergegeven door Remacle le Loup als een barok ensemble van opper- en neerhof, omgracht, voorzien van kapel, parterretuin en boomgaard en uitgerust met lustpaviljoen. Geleidelijk werd dit monumentale geheel omgevormd tot een lustgoed, waarbij het kasteel progressief werd verbouwd en het neerhof systematisch degradeerde tot knechtenkwartier, koetshuis en stallen. Omheen het lustgoed werd een park aangelegd in landschappelijke stijl.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde van kasteel van Opleeuw, park en aanhankelijkheden:

Van het kasteel bleef na de sloop van overgebleven oorspronkelijker materiaal in 1928 slechts de uitbreiding bewaard die in 1877 werd gerealiseerd. Het is een elegante dubbelhuisconstructie, neoklassiek afgewerkt als interpretatie van de verdwenen gedeelten van het kasteel, opgetrokken in wit geschilderde baksteen met hardstenen hoekbanden en raamomlijstingen. De oostgevel, vanouds gefixeerd op het oostelijk deel van het kasteelpark, is afgewerkt in de sfeer van de omstreeks 1800 door de Corswarem afgebeelde westgevel van het verdwenen kasteel.

Van het oude neerhof bleven de in classicistische zin verbouwde linker- en rechtervleugel bewaard, die nu een smeedijzeren inrijpoort en erekoer flankeren en in de eerste helft van de 19de eeuw achterwaarts zijn uitgebreid met neoklassieke vleugels. De oude vleugels omvatten 17de-eeuwse sporen onder de vorm van muurankers en 18de-eeuwse onder de vorm van typische kalkstenen deur- en raamomlijstingen. De straatgevels zijn gemonumentaliseerd met kalkstenen pilasters en een vermeldenswaardige houten zonnewijzer.

Het neoklassieke complex achter de linkervleugel bleef slechts fragmentarisch bewaard, dat achter de rechtervleugel is echter gaaf gebleven en omvat een monumentale vleugel parallel met de oude constructie, gevormd door een centraal dubbelhuis, links en rechts geflankeerd door een kwartronde vleugel. Het gebouw vertoont typische stijlkenmerken als bepleistering met schijnvoegen en het combineren van rondbogige en rechthoekige muuropeningen.

Historische, in casu tuinkunsthistorische waarde van kasteel van Opleeuw, park en aanhankelijkheden:

Het kasteel wordt omgeven door de restanten van het landschapspark dat in de 19de eeuw tot stand is gekomen en zelfs in zijn vergane glorie nog getuigt van de voormalige grootsheid van het domein. Verschillende componenten zijn nog duidelijk herkenbaar: voor het kasteel strekt zich een erekoer uit, afgeboord door de restanten van het vroegere neerhof zoals uitgebreid en vermoedelijk tijdens het interbellum als tuin aangelegd; links van het kasteel strekt zich het enige restant uit van het park in strictu sensu, met een vijver die een restant vormt van de oude slotgracht; rechts van het kasteel is verdiepte tuin te situeren, vermoedelijk een in het begin van de 20ste eeuw aangepaste, neoklassieke parterretuin; bij het gedegradeerde oostelijke parkdeel, rechts van de verdiepte tuin, sluit ten noorden de voormalige kasteelmoestuin aan, niet meer als dusdanig in gebruik, maar nog herkenbaar aan hoge bakstenen muren en één poorthek van smeedijzer in de zuidoostelijke hoek, alsook een ingestort dienstgebouw ten noorden.

Socio-culturele waarde van kasteel van Opleeuw, park en aanhankelijkheden:

Het kasteelgoed Opleeuw, geïsoleerd ingeplant in het licht glooiende landbouwlandschap tussen het dorp Gorsleeuw en het gehucht Opleeuw, verenigt op een elegante manier culturele, functionele en natuurlijke componenten. Het door de tand des tijds getekende complex, dat gemakkelijk vanuit verschillende hoeken kan worden benaderd, heeft daarbij uitgesproken esthetische kenmerken.

Historische en architectuurhistorische waarde van de 19de-eeuwse kasteelhoeve van Opleeuw:

De 19de-eeuwse kasteelhoeve van Opleeuw is gegroeid uit een goed geconserveerd 18de-eeuws, driebeukig schuurvolume in vakwerk, dat nog niet op de Ferrariskaart wordt weergegeven, maar wel op het voorprimitieve kadasterplan van 1809. In 1848 werd dit schuurvolume uitgebouwd met bakstenen stal- en bijgebouwen, die gedeeltelijk bewaard zijn gebleven en waarin waaervensters zijn verwerkt van hetzelfde type als deze in de neoklassieke uitbreidingen van het ingangscap van het kasteel en die ook in de *Oude Winning* bij Haagsmeer, eveneens een aanhorigheid van Opleeuw.

Socio-culturele waarde van de 19de-eeuwse kasteelhoeve van Opleeuw:

De schuur is op een majestatische wijze ingeplant in het agrarische heuvellandschap rond het kasteel en vormt een belangrijk richtpunt in het landschap. De vakwerkkern van het complex getuigt van een oeroude, sterk met het landschap gelicorde en volkse bouwtraditie, waarvan steeds minder concrete voorbeelden op het terrein bewaard blijven.

Historische en architectuurhistorische waarde van kapel Onze-Lieve-Vrouw van La Salette:

Gaaf bewaarde, neogotische kapel, vermoedelijk opgetrokken het derde kwart van de 19de eeuw door baron de Copis van het kasteel van Gorsleeuw, die de in de kapel bewaarde beeldengroep uit La Salette meebracht.

Volksculturele en socio-culturele waarde van kapel Onze-Lieve-Vrouw van La Salette:

De kapel is beelbepalend ingeplant op een dominerende heuvelrug, bijna aan het uiteinde van de Mettekoovenstraat en schijnbaar geaxeerd op het kasteelpark van Opleeuw. Het gebouw getuigt van een kleurrijke dorpscultuur en van een typische, diep gewortelde devotie. Het is daarenboven typisch voor de 19de eeuw dat kasteelheren kapellen oprichtten als markante richtpunten op hun domein.

Waarden van omgeving van kasteel en kasteelhoeve van Opleeuw, met inbegrip van de voormalige inkomdreef en omgeving, alsook het voormalige oostelijk parkgedeelte:

De voormalige inkomdreef ten zuidwesten van het kasteeldomein, alsook het oostelijk parkdeel van het domein, met de duidelijke sporen van een in de jaren '1920 gedempte vijver, vormen in se integrerende componenten van het historische en historisch geëvolueerde kasteelgoed. Tegenwoordig fungeren de terreinen al landbouwland, met intrinsieke esthetische karakteristieken, die bovendien helpen bij de appreciatie van de kerncomponenten van het kasteeldomein (kasteel met monumentale inkompartij en omgevend park).

Historische waarde van kasteel Bellevue en tuin:

Het kasteel Belle Vue werd in 1764 gebouwd door baron Isidore de Copis, jongere broer van Dieudonné de Copis, heer van Gorsleeuw; het kasteel, ingeplant aan de rand van een uitgestrekt bosperceel, fungeerde wellicht als jachtpaviljoen van de familie, stond een tijd leeg en werd gerestaureerd in de 19de eeuw.

Historische en tuinkunsthistorische waarde van kasteel Bellevue en tuin:

Het kasteel, eigenlijk niet meer dan een fors dubbelhuis, bleef bewaard onder de 19de-eeuwse, volgens de oorspronkelijke 18de-eeuwse lijn gerestaureerde vorm, met mergelstenen hoekblokken, aan vier zijden symmetrisch opgevatte façades, centraal bekroond door driehoekige frontons en voorzien van getoogde muuropeningen in een mergelstenen omlijsting met hanenkamvormige latei. De achtergevel omvat gerecupereerde gevelstenen met het wapen de Copis en het jaartal 1764.

Het kasteel behield een kleine tuin met oorspronkelijke ommuring en een nog duidelijk afgebakende, voormalige moestuin. De dennen in de tuin werden gekweekt van zaad uit Bertrix, de geboortestreek van één van de rentmeesters van het kasteel van Gorsleeuw, die Bellevue uiteindelijk wist te verwerven.

Socio-culturele waarde van kasteel Bellevue en tuin:

Als aanhankelijkheid van het kasteel van Gorsleeuw draagt het jachtgoed Bellevue bij tot de appreciatie van een typische samenhang, waarbij de ruime landelijke omgeving van de dorpskern op verschillende manieren door de dorpsbewoners werd geëxploiteerd. Bellevue is daarbij bewaard gebleven als esthetisch waardevolle en historisch functionele kern van een gaaf bewaard bosperceel, oorspronkelijk jachtdomein en tegenwoordig als park ingekleurd op het gewestplan.

Historische en architectuurhistorische waarde van de *Oude Winning*:

De *Oude Winning* wordt al weergegeven op de Ferrariskaart als een gesloten hoeve en zou een veel oudere stichting kunnen zijn, schijnbaar gegroeid uit een complex met losse bestanddelen.

Het huidige complex is grotendeels versteend, onder daken met Vlaamse pannen, met componenten rondom een gekasseid erf met mestvaalt; de achtervleugel, fungerend als dwarsschuur, behield wel een vakwerkskelet, waarbij de vullingen in baksteen zijn omgezet. Eén latei draagt de datering 1810. Ook de straatvleugel, met inrijpoort en woonhuis, behield duidelijke vakwerksporen, maar is naar buiten toe volledig verbouwd in de 19de eeuw, met onder meer een rechthoekige deur met tussendorpel en bovenlicht, het geheel in een vlakke hardstenen omlijsting. De laterale stalvleugels, de linkse duidelijk gelinkt met de straatvleugel, zijn integraal verbouwd in de 19de eeuw en omvatten latere uitbreidingen aan veldzijde. Een terugkerend element in de buitenparamenten van stallingen zijn halfronde ramen met hardstenen onderdorpels en mooi schrijnwerk met roedenverdeling in waaiervorm.

Waarden van de omgeving van de *Oude Winning*:

De *Oude Winning* is ingeplant in oud parkgebied, onderworpen aan de invloed van de nabije kasteelgoederen van Opleeuw en Bellevue. In het midden van de 19de eeuw wordt de hoeve nog gekadastreerd als eigendom van de kasteelheer van Opleeuw, en nog op het voorprimitief kadasterplan is in de onmiddellijke nabijheid van het complex een zevensprong van dreven te situeren, die duidelijk wijzen op een parkfunctie en waarvan de huidige Haagsmeerstraat het enige restant vormt.

Het voormalige bosgebied is ondertussen geëvolueerd tot uitgestrekt agrarisch gebied (als dusdanig ingekleurd op het gewestplan, met overdruk landschappelijk waardevol), dat de oorspronkelijke functionaliteit van het complex benadrukt, dat toelaat dat het gebouw vanaf verschillende invalshoeken kan worden geapprecieerd, dat zelf van een bijzondere esthetische waarde is en in belangrijke mate bijdraagt tot de beeldbepalende waarde van het geheel.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 01-03-2004

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Administratie voor Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten
AFDELING voor MONUMENTEN en LANDSCHAPPEN

Ministerieel besluit tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten

Provincie : Limburg

Plan nr. : 1/1

Gemeente(n) : Borgloon 4e afd. (Gors-Opleeuw)

Ref. : V.L. 1780

Dossier nr. : DL 002337

Omschrijving :
Uitbreiding bescherming Gorsleeuw + bescherming kasteel Opleeuw, kasteel Belle-
Vue en Oude Winning.

Monument :

Sectie : zie plan

Dorpsgezicht :

Schaal : zie plan

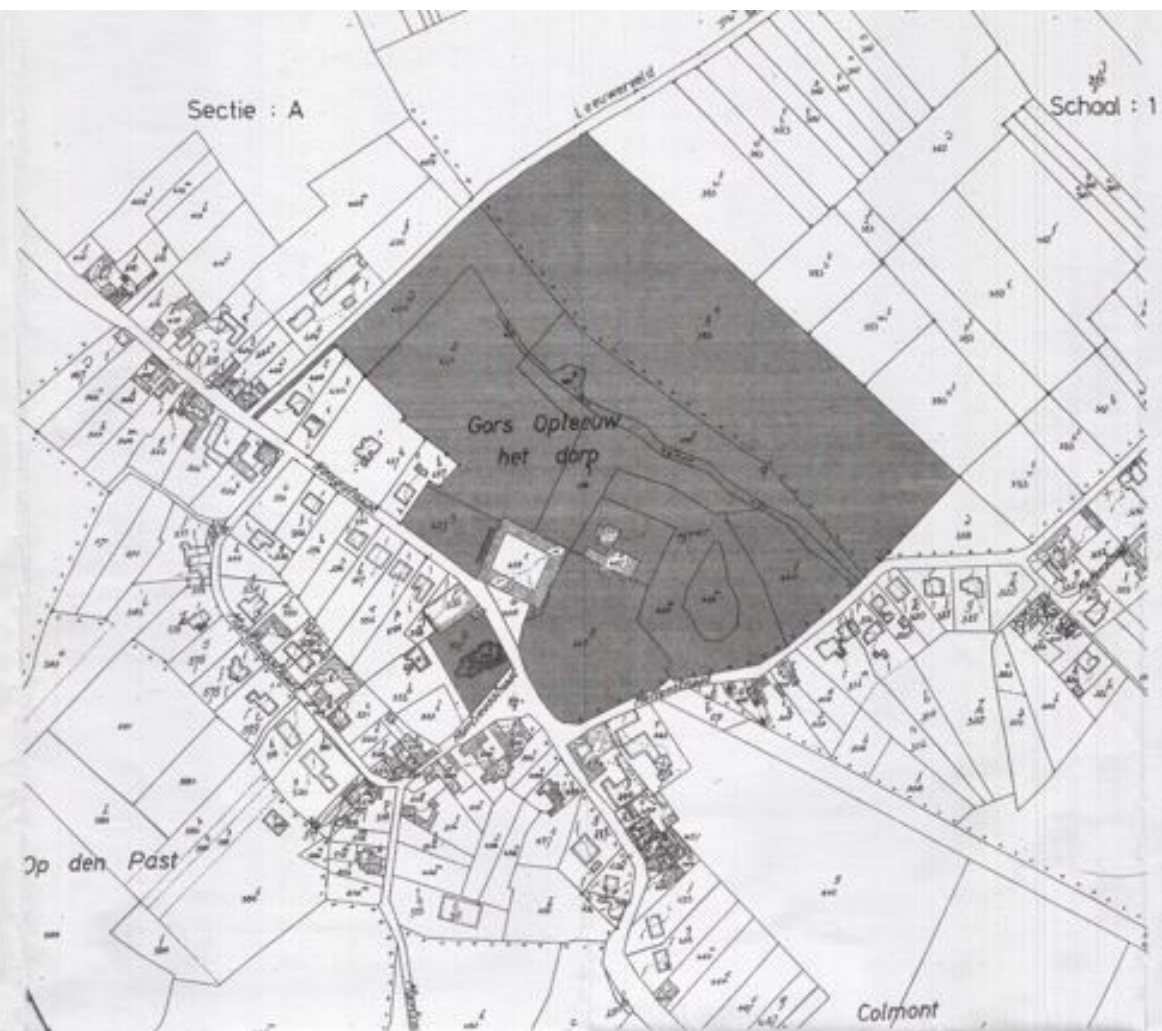
Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden, nummer :

Brussel, 01-11-2004

Vlaams minister van
Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

Paul Van Grembergen

BIJLAGE 4:
ONDERHOUDSLOGBOEK

Naam eigenaar:		Adres:		
Datum (bv. 14/08/2020)	Omschrijving van de uitgevoerde ingrepen (bv. nazicht van het grindpad)	Verwijzing naar de maatregel uit hoofdstuk 6 van het beheersplan (pag. x)	Uitvoerder (bv. eigen beheer of naam uitvoerder)	Factuur (bedrag in euro's)

Naam eigenaar:		Adres:		
Datum (bv. 14/08/2020)	Omschrijving van de uitgevoerde ingrepen (bv. nazicht van het grindpad)	Verwijzing naar de maatregel uit hoofdstuk 6 van het beheersplan (pag. x)	Uitvoerder (bv. eigen beheer of naam uitvoerder)	Factuur (bedrag in euro's)

Naam eigenaar:		Adres:		
Datum (bv. 14/08/2020)	Omschrijving van de uitgevoerde ingrepen (bv. nazicht van het grindpad)	Verwijzing naar de maatregel uit hoofdstuk 6 van het beheersplan (pag. x)	Uitvoerder (bv. eigen beheer of naam uitvoerder)	Factuur (bedrag in euro's)